

e-novičke

september 2015

Dragi bralci, pred vami je septembrska številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS). Tokrat ne spreglejte razpisa za Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2015, pridružite se nam na Dnevih svetovalnih središč, preberite o dejavnostih in novicah v okviru Mednarodnega dneva pismenosti, preverite dogajanje na EPALE ter preglejte izobraževalno ponudbo in druge prihajajoče dogodke. Preživite zadnje poletne dni tudi z e-Novičkami v roki, Simona Kavčič, v. d. izvršne urednice e-Novičk.

VSEBINA

DOMAČE NOVICE	3
Vaja v pismenosti	3
Ekspertne zunanje evalvacije.....	4
Pridružite se nam na Dnevih slovenskih svetovalnih središč 2015	4
Izobraževanje starejših odraslih – nov izziv za andragoške delavce	5
EPALE kotiček na spletni strani Kam po znanje.....	6
Novosti v Info-mozaiku	6
Obisk delegacije iz BiH.....	6
Posvet Skupaj v zeleno gospodarstvo.....	7
Strokovna ekskurzija v Italiji.....	8
TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015	8
Razpis Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2015	8
POMEMBNE PUBLIKACIJE	10
Spoznaj svoj življenjski slog: priročnik za učitelje in mentorje v slovenščini	10
IZ DRUGIH VIROV	11
Podeljene so mednarodne Unescove nagrade za pismenost 2015	11
Inštitut za disleksijo odpira svoja vrata	11
EPALE	12
Stopimo v stik – predstavimo vaše delo	12
Septembrske objave na EPALE.....	12
KOTIČEK JE VAŠ.....	13
Zeleno izobraževanje odraslih na LU v Ajdovščini.....	13
S hrano ta pravo gre pamet v glavo!	14
Romi skupaj z LU Kočevje do bolj zdravega načina življenja.....	15
Strokovni posvet <i>Svetovanje za zaposlene za večjo vključenost v izobraževanje in usposabljanje ter razvoj kariere</i>	15

Do novih priložnosti ob svetovalni podpori – Svetovanje za odrasle 2015 Cene Štupar – CILJ	16
NE PREZRITE	17
Sredstva za Erasmus+ kontaktne seminarje.....	17
Gibanje je življenje in življenje je gibanje – Simbioza Giba!	17
Valorizacijska konferenca CMEPIUS-a s Pedrom Opeko	17
Brezplačne delavnice ob Dnevu medgeneracijskega učenja	18
Mednarodni kadrovski forum 2015	18
Nagrada EU za kulturno dediščino Europa Nostra.....	19
POSVETI, KONFERENCE.....	19
KNJIŽNICA ACS.....	23
Tretja letošnja številka revije Journal of Vocational Education & Training	23
Izšla je nova številka revije International Review of Education – Journal of Lifelong Learning	23
Novo na naših knjižnih policah	24

Seznam najpogosteje rabljenih kratic:

ACS: Andragoški center Slovenije

CMEPIUS: Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

EPALE: ePlatforma za izobraževanje odraslih v Evropi

MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

MOP: Ministrstvo za okolje in prostor

Vaja v pismenosti

Na [Mednarodni dan pismenosti](#) (8. september) smo na ACS sodelovali v [online razpravi](#) Kako lahko izboljšamo pismenost odraslih? pod okriljem Evropske mreže za temeljne zmožnosti ([EBSN](#)). Izmenjava je potekala po ePlatformi za izobraževanje odraslih v Evropi ([EPALE](#)). Nabralo se nas je 20 udeležencev iz ACS, Nacionalne podporne službe za EPALE pri CMEPIUS-u, MIZŠ in mreže IO, z nami pa je bil tudi gost iz tujine, Bryan Maddox, mednarodno uveljavljen raziskovalec etnografskih vidikov pismenosti.

Sprva nas je presenetilo dejstvo, da interakcija na spletni strani teče pisno, saj smo pričakovali sliko in zvok ter predvidevali, da bomo zgolj spremljevalci dogodka, nato pa se bomo morda vključili s kakšnim vprašanjem ali stališčem. 'Vrženi v vodo' pa smo se kaj hitro znašli in prispevali naše poglede na opredelitev pismenosti ter pomen stalnega raziskovanja tega področja. Začetno razočaranje se je spremenilo v navdušenje nad tem, da smo lahko

tako na hitro prispevali k mednarodni izmenjavi pogledov, bili enakovredni partner v družbi velikih držav in na FB poželi priznanje organizatorjev. Tudi za nas je bila to vaja v pismenosti – sporazumevanje v angleškem jeziku, uporaba IKT orodja Diskusije v okviru EPALE, oglašanje po Twitterju in FB. Poleg tega smo marsikaj o pismenosti izvedeli od naših strokovnjakinj, mag. Estere Možina in dr. Petre Javrh. Individualno je dogodek spremljala in ga komentirala tudi dr. Dušana Findeisen.

In kaj so naša spoznanja? Kar zadeva tovrstne online dogodke, bomo ustvarjalcem EPALE v Evropski komisiji sporočili, da predlagamo bolj strukturiran in fokusiran pristop, saj smo tokrat na zaporedni način spremljali nekaj, kar je teklo razmeroma nepovezano, naključno. Hkrati smo se strinjali, da je naše življenje natanko takšno – rahlo kaotično, polno različnih izzivov, ki zahtevajo hitre odzive, brez časa, da bi reči dejansko ponotranjili. Sodobni mediji – e-platforme, FB, Twitter in podobni – pa to novo kulturo (?) le še podpirajo oziroma soustvarjajo. Enotni smo si bili v tem, da je takšna interakcija dobro nadomestilo za sicer drage in omejene udeležbe na mednarodnih konferencah, da pa tak dogodek zahteva dobro vnaprejšnjo pripravo organizatorjev in udeležencev. Primeren je tudi za delo 'doma' kot nekakšen virtualen študijski krožek, v katerem se izmenjava pogledov in medsebojno učenje odvijata ob istem času, vendar na različnih koncih, puščata pa trajne sledove.

Naslednje leto bo Mednarodni dan pismenosti praznoval 50. obletnico in že zdaj obljubljam, da mu bomo namenili še večjo pozornost – tudi s pomočjo naših partnerjev na lokalni ravni.

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Ekspertne zunanje evalvacije

V začetku septembra smo v okviru naloge Vpeljava ekspertne zunanje evalvacije v podporo razvoju kakovosti izobraževanja odraslih izpeljali spopolnjevanje za ekspertne zunanje evalvatorice, ki bodo v oktobru izpeljale ekspertne zunanje evalvacije v organizacijah, prijavljenih na letošnji razpis. Na spopolnjevanju smo obravnavali letošnje novosti in spremembe na področju kakovosti v izobraževanju odraslih. Vsebinsko smo se na konkretnih primerih seznanili s prenovljenimi merili in kazalniki dosedanjih področij notranjega sistema kakovosti in podpore udeležencem pri izobraževanju. Temeljito smo obravnavali tudi letos novo razvito izbirno področje evalvacije, in sicer področje razvojne usmerjenosti organizacije, ki izobražuje odrasle.

Na tokratnem spopolnjevanju je bil poudarek tudi na pregledu samoocene organizacije v novo razviti aplikaciji za pripravo le-te, sodelujoče pa so se preizkusile tudi v krajši praktični delavnici pri uporabi aplikacije za evalviranje. Evalvatorice se v tem mesecu intenzivno pripravljajo na oktobrske obiske organizacij, ki so letos sprejele izziv in bo pri njih izpeljana ekspertna zunanja evalvacija: Center za izobraževanje in kulturo Trebnje,

INVEL Inkubator za razvoj podjetništva, d.o.o., Velenje in Ljudska univerza, Zavod za kulturo in izobraževanje Slovenska Bistrica.

Aleksandra Radojc (aleksandra.radojc@acs.si), ACS

Pridružite se nam na Dnevih slovenskih svetovalnih središč 2015

[Svetovalna središča za izobraževanje odraslih](#) (središča ISIO) in [Andragoški center Slovenije](#) letos že enajsto leto zapored organiziramo [Dneve slovenskih svetovalnih središč](#).

Letošnje dneve pripravljamo v četrtem tednu v septembru, in sicer med **23. in 25. septembrom**. Glavni **namen** dogodka je informiranje in promocija možnosti vpisa odraslih v **formalne in neformalne izobraževalne programe in predstavitev svetovalne podpore odraslim v središčih ISIO**. Izobraževanje in učenje bi radi približali vsem odraslim, še posebej pa tistim, ki se manj pogosto vključujejo v izobraževanje ali sami niti ne iščejo poti do različnih možnosti izobraževanja: manj izobraženim, starejšim, dalj časa brezposelnim odraslim, socialno izključenim, odraslim z različnimi oviranostmi, priseljencem in drugim.

Da bi učenje in izobraževanje še bolj približali različnim skupinam odraslih, smo se tudi letos odločili za pripravo časopisa [Info ISIO 2015–2016](#), v katerem so predstavljene **različne možnosti izobraževanja in učenja odraslih**: novosti v formalnem in neformalnem izobraževanju odraslih, možnosti neformalnega izobraževanja, svetovalna podpora in pomoč odraslim pred izobraževanjem in med njim, ugotavljanje in vrednotenje že pridobljenega znanja ter možnosti sofinanciranja izobraževanja. V časopisu so tudi letos predstavljene zgodbe odraslih, ki so uspešno stopili na izobraževalno pot. Poleg elektronske oblike bo v središčih ISIO brezplačno na voljo tudi tiskana oblika časopisa.

Na *Dnevih slovenskih svetovalnih središč* bo vseh [štirinajstih središč ISIO](#) skupaj s partnerskimi organizacijami pripravilo več medijsko odmevnih dogodkov o možnostih formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja v novem šolskem letu. Svojo dejavnost bodo središča letos predstavljala na **stojnicah v različnih trgovskih centrih**, da bodo informacije dosegle čim več odraslih. Hkrati bodo pripravila in izvedla tudi različne brezplačne izobraževalne dogodke. Z njimi v teh dneh želimo ljudem v lokalnem okolju predstaviti, kakšne možnosti svetovanja in podpore središča ISIO nudijo. Tako želimo promovirati učenje in izobraževanje ter motivirati odrasle za vključevanje tako v formalne kot v neformalne izobraževalne programe.

Informacije o dogodkih in njihovih lokacijah bodo središča ISIO in njihove partnerske organizacije objavili v začetku septembra na svojih spletnih straneh, objavljene so tudi na spletni strani dejavnosti Informiranja in svetovanja v izobraževanju odraslih (ISIO): <http://isio.acs.si/> v rubriki Dogodki.

Mag. Andreja Dobrovoljc (andreja.dobrovoljc@acs.si), ACS

Izobraževanje starejših odraslih – nov izziv za andragoške delavce

Konec preteklega leta smo na ACS uspešno izpeljali delavnico **Izobraževanje starejših odraslih – nov izziv za andragoške delavce**. Zaradi velikega zanimanja udeležencev in aktualnosti vsebine jo bomo izpeljali tudi letos.

Delavnica traja 8 pedagoških ur in bo potekala **30. septembra** med 9.00 in 16.15 v prostorih ACS. Vodila jo bo **dr. Sabina Jelenc Krašovec** iz Filozofske fakultete v Ljubljani.

Delavnica je namenjena vsem, ki delate na področju vzgoje in izobraževanja, še posebej pa:

- andragoškim delavcem in drugim, ki se pri svojem delu srečujete s populacijo starejših odraslih, tako v izobraževalnih kot drugih skupnostnih organizacijah,
- učiteljem različnih strok, ki izvajate izobraževanje odraslih v različnih izobraževalnih organizacijah, kamor se vključujejo (tudi) starejši odrasli, npr. na ljudskih univerzah, na univerzah za tretje življenjsko obdobje, v zasebnih organizacijah za izobraževanje odraslih, v šolah, na univerzah ipd.,
- mentorjem in prostovoljcem, ki se v različnih oblikah skupnostnega izobraževanja srečujete s starejšimi odraslimi (v prostovoljskih organizacijah, pri izvajanju medgeneracijskih programov v skupnosti, v skupnostnih centrih, kulturnih centrih, verskih organizacijah ipd.),
- drugim strokovnjakom, ki delate s skupino starejših v različnih skupnostnih organizacijah in ustanovah (dnevni centri aktivnosti, domovi za starejše, centri za socialno delo),
- vodjem in organizatorjem izobraževanja odraslih,
- ravnateljem, direktorjem in vodjem v ustanovah, kamor se vključujejo (tudi) starejši odrasli, predsednikom društev in klubov, ki izvajajo tudi izobraževalne dejavnosti za starejše.

Podrobnejšo vsebino programa in druge pomembne informacije ([prijavnico](#), kotizacijo idr.) najdete v [vabilu](#). Za dodatne informacije lahko pišete avtorici prispevka ali pokličete po telefonu: 01 5842 571.

Mag. Zdenka Birman Forjanič (zdenka.birman.forjanic@acs.si), ACS

EPALE kotiček na spletni strani Kam po znanje

Spletna stran [Kam po znanje](#) je v preteklih mesecih dobila novo, sodobnejšo podobo. Zasnovana je tako, da različnim ponudnikom izobraževanja odraslih daje možnost, da predstavijo svojo izobraževalno programe najširši javnosti, uporabniki pa lahko na enem mestu najdejo podatke o izvajalcih izobraževanja odraslih in njihovi izobraževalni ponudbi ter druge koristne informacije o možnostih izobraževanja in učenja odraslih. Na novi spletni strani smo posebno rubriko EPALE kotiček namenili izobraževalcem odraslih.

V EPALE kotičku predstavljamo [eplatformo za izobraževanje odraslih v Evropi](#), iz obsežne izobraževalne ponudbe, objavljene na spletni strani Kam po znanje, pa redno izpostavljam zanimive izobraževalne programe za izobraževalce odraslih. Izobraževalci odraslih boste našli izobraževalne programe, namenjene vašemu strokovnemu usposabljanju in izpopolnjevanju. Vabljeni, da tudi vi prispevate vsebine v EPALE kotiček, tako da v njem oglašujete svojo ponudbo koristnih programov.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Novosti v InfO-mozaiku

Spletno rubriko [InfO-mozaiik](#) smo v preteklih mesecih dopolnili z novimi statističnimi informacijami in kazalniki s področja izobraževanja in učenja odraslih. Podrobneje smo predstavili:

- nacionalne in mednarodne podatke vključenosti mladih in odraslih v formalno izobraževanje ter izobrazbeno strukturo odraslega prebivalstva v Sloveniji in državah EU;
- rezultate analize izobraževalne ponudbe za šolsko leto 2014/2015, objavljene na spletni strani ACS [Kam po znanje](#);
- statistične podatke o izvajalcih nadaljevalnega izobraževanja, o splošnih, strokovnih in jezikovnih izobraževalnih programih ter udeležencih nadaljevalnega izobraževanja;
- statistične podatke o vključenosti odraslih v osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje v šolskem letu 2013/2014 ter o udeležencih in diplomantih terciarnega izobraževanja v šolskem letu 2014/2015.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

Obisk delegacije iz BiH

Na ACS pričakujemo v septembru 2015 15-člansko delegacijo iz BiH. Tokrat malce višjega ranga, prihajajo namreč predstavniki ministrstev za izobraževanje iz vseh kantonov BiH, večinoma referenti za IO, med njimi tudi 3 ministri. Soorganizator obiska Emir Avdagić, sicer vodja DVV International (Inštitut za mednarodno sodelovanje nemškega združenja za izobraževanje odraslih) v Sarajevu, želi poseben poudarek na neformalnem in informalnem izobraževanju odraslih, saj pravi, da je izobraževanje odraslih (tudi pri njih) še vedno razumljeno predvsem kot formalno in poklicno izobraževanje.

Gostje bodo pri nas od 14. do 19. septembra. Tri dni bomo v Ljubljani, zadnji dan pa v Črnomlju. Na ACS-u jim bomo predstavili naša središča in aktualne projekte, popoldne se bodo predstavili naši

partnerji, ki so aktivni predvsem na področju neformalnega, informalnega učenja odraslih. Vabilu so se odzvali: KTRC Radeče z Marijo Imperl, Socialna akademija z Matejem Cepinom, ter Mestna knjižnica Izola z Marino Hrs in Ksenijo Orel. V sredo nameravamo predstaviti delo drugih javnih zavodov oziroma ministrstev. Vabljeni so predstavniki z MIZŠ, MDDSZ, Filozofske fakultete UL in CPI-ja. V četrtek bomo obiskovali izvajalce izobraževanja odraslih v Ljubljani, konkretno CDI Univerzum, ŠC PET in Glotta Novo. Zadnji dan smo v Beli krajini, Črnomlju, kjer se po predstavil ZIK s svojimi partnerji s poudarkom na brezposelnih.

Darijan Novak (darijan.novak@acs.si), ACS

Posvet Skupaj v zeleno gospodarstvo

9. septembra je v Ljubljani potekal posvet *Skupaj v zeleno gospodarstvo*. Dogodek je organiziralo Ministrstvo za okolje in prostor ob začetku javne obravnave osnutka Okvirnega programa za prehod v zeleno gospodarstvo z akcijskim načrtom za leti 2015–2016. V slednjega je vključeno tudi izobraževanje odraslih, v okviru katerega je

ACS že razvil usposabljanja (npr. Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj) in gradiva (npr. Znamenja trajnosti, projektni rezultati evropskega projekta Know Your Lifestyle).

okolje, tehnološke inovacije, učinkovitost in ciljno naravnost ter ozaveščanje.

Da so vsebine za prehod v zeleno gospodarstvo povezljive in prepletene po različnih ministrstvih, je povedal tudi državni sekretar na MIZŠ, Tomaž Boh. Izpostavil je aktivnosti ministrstva, kot je odprto učno okolje, to je učenje s pomočjo novih tehnologij, ki spodbuja in izboljšuje kreativno razmišljanje in pripravo Strategije pametne specializacije.

Pripombe in predloge v okviru javne obravnave lahko vsi zainteresirani posredujejo do četrтка, 1. oktobra 2015, na elektronski naslov gp.mop@gov.si. Zaključki posveta bodo oblikovani in objavljeni na spletu pred zaključkom javne obravnave. Več najdete na [spletni strani MOP](#).

Vir: [Ministrstvo za okolje in prostor](#)

Priredila Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

Strokovna ekskurzija v Italiji

Prvo soboto v septembru smo zaposleni na ACS v okviru strokovne ekskurzije v Trstu obiskali [Slovenski raziskovalni inštitut – SLORI](#), s katerim smo že uspešno sodelovali v nekaterih projektih, in [Narodni dom](#), kjer nas je Milan Pahor pronicljivo popeljal skozi zgodovino Slovencev v Trstu. Srečanje je potekalo v prijetnem medgeneracijskem vzdušju, saj so se nam pridružili tudi naši upokojenci.

Pot smo nadaljevali z ogledom gradu Miramar iz 19. stoletja, ki leži tik ob morju nedaleč od Trsta, in rimskih ostankov v Ogleju. Čudovit dan smo zaključili z večerjo na Krasu.

Mateja Pečar (mateja.pecar@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2015

Razpis Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2015

In spet smo na začetku ... Ravno smo dobro spoznali navdušujoče dobitnike [Priznanj ACS 2014](#), že začnemo nov krog, ki se vrti od razpisa do izbora, od produkcije do premiere na otvoritvi TVU. Prvič smo priznanja podelili leta 1997 in do danes jih je prejelo 198 dobitnikov. Med njimi je največ posameznikov, številčne pa so tudi skupine in organizacije. Vsi so priznanja prejeli za izjemne dosežke pri bogatitvi svojega znanja ali znanja drugih. Izbrani so bili, ker verjamemo, da je učenje z zgledom mogoče, da se z življenjsko zgodbo nekoga drugega lahko premakne nekaj tudi v nas samih, nas motivira, da storimo kaj zase ali tiste okrog nas. Zato so dobitniki brezčasni, večni, so velikani, na katerih ramena se povzpenjamo palčki, da vidimo dlje. In vsakdo pozna kakšnega odličnega kandidata, zato ne bodite skopi in jih delite z nami. Če so oplemenitili vas, lahko še koga. Dodajte svoje junake učenja in izobraževanja k [veliki družini zgledov](#), ki vlečejo.

Razpis za Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2015 bo potekal od 15. septembra do 14. oktobra. Proces prijave želimo olajšati, zato smo na [spletni strani](#) pripravili manjše spremembe, upamo, da na bolje. Letos boste lahko svojega kandidata ali kandidate prijavili prek prijavnega obrazca v Wordovi obliki. Obrazec boste prenesli na svoj računalnik, ga izpolnili, natisnili, podpisali in ožigosali ter ga skupaj s prilogami poslali po pošti v zaprti kuverti s pripisom ZA PRIZNANJA ACS 2015, na naslov: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana.

Za **pomoč in informacije** lahko pokličete oziroma pošljete sporočilo

Darjanu Novaku (T: 01 5842 582, E: darjan.novak@acs.si) ali

Simoni Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si).

Darjan Novak (darjan.novak@acs.si), ACS

Vas je kdo navdušil s svojim učenjem?
Skupaj iščemo navdihujoče zgodbe!

Odprt je razpis za dobitnike priznanj za promocijo učenja in znanja odraslih 2015.
<http://tvu.acs.si/priznanja/razpis> (15. 9. – 14. 10. 2015)

Predlagajte vašega kandidata! <http://tvu.acs.si/priznanja/prijava>

Do zdaj nas je navdušilo že 198 dobitnikov! <http://tvu.acs.si/priznanja/dobitniki>

Projekt: Teden vseživljenjskega učenja 2015
 Dejavnost: Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih
<http://tvu.acs.si> | <http://tvu.acs.si/priznanja> | <https://www.facebook.com/TedenVseživljenjskegaUcenja>

 MINISTRSTVO IZOBRAŽBE, ZNANJA IN ŠPORTA
 REPUBLIKE SLOVENIJE

 Andragoški center Republike Slovenije
 Slovenski inštitut za odraslo izobrazbo

 MINISTRSTVO IZOBRAŽBE, ZNANJA IN ŠPORTA
 REPUBLIKE SLOVENIJE

Priznanja, ki so predmet tega razpisa, se podeljuje v treh kategorijah:

1. **posameznikom** za posebne dosežke na področju vseživljenjskega učenja;
2. **skupinam** za posebne dosežke na področju vseživljenjskega učenja;
3. **ustanovam, podjetjem ali lokalnim skupnostim** za posebne strokovne ali promocijske dosežke ter za dosežke pri bogatitvi lastnega znanja in znanja drugih.

Svoje predloge lahko oddate v **tiskani obliki** na obrazcu za prijavo, ki je med razpisom objavljen na [spletni strani](#).

Spoznav svoj življenjski slog: priročnik za učitelje in mentorje v slovenščini

Od začetka poletja smo bogatejši za pet priročnikov, namenjenih učiteljem in drugim izobraževalcem odraslih, ki se pri svojem delu posvečajo tudi vprašanju trajnostnega razvoja. Gradiva so nastala v evropskem projektu [Spoznav svoj življenjski slog – Osveščanje za trajnostno \(vzdržno\) potrošnjo v izobraževalnih programih za manj izobražene odrasle](http://www.knowyourlifestyle.eu) (Know Your Lifestyle – Introducing Sustainable Consumption in 2nd Chance Education). V triletnem projektu, ki smo ga začeli izvajati v letu 2012, smo poleg gradiv pripravili tudi več delavnic za izobraževalce odraslih, ti pa so nekatere vsebine poskusno že izpeljali s svojimi udeleženci v programih za mlajše odrasle, ki jim je projekt namenjen. Tako izobraževalci kot udeleženci programov so vsebine in način dela dobro ocenili. Velika večina izobraževalcev, pa tudi organizacij, kjer so jih izpeljali, namerava te vsebine tudi v prihodnje vpeljevati v programe za odrasle.

Ker se projekt z letošnjim letom končuje, vas ob tej priložnosti vabimo, da si gradiva ogledate na www.knowyourlifestyle.eu in katero od zelo zanimivih vsebin izpeljete tudi z vašimi udeleženci. Znotraj projektnega proračuna je namreč implementaciji (plačilo učitelja, materialni stroški) namenjenega tudi nekaj denarja, ki je na voljo do novembra.

Priročnik sestavlja pet enot – vsaka v svojem zvezku, in sicer: *Priročnost pametnih telefonov*, *Voda kot skupna dobrina*, *Globalna proizvodnja tekstila*, *Trajnostna energija* ter *Ne varčuj z lastno energijo! Energija človeka*. Napisan je tako, da učitelju omogoča neposredno implementacijo vsebin, saj ga poleg z osnovnimi podatki o obravnavanem problemu oskrbi tudi z metodami in navodili za izpeljavo ter učnimi gradivi, ki jih lahko uporabijo udeleženci. Pri že izpeljanih izvedbah se je izkazalo, da so učitelji predlagano vsebino uspešno povezovali s svojim delom, ustvarjalno dodajali druge vsebine, jih aplicirali na lokalno raven in ustvarjalno improvizirali pri uporabi predlaganih učnih metod.

Vsebine je mogoče izpeljati, kot je predlagano – kot samostojne in zanimive učne enote –, ali pa jih uporabiti v različnih učnih kontekstih, npr. v šoli (pri učenju tujih jezikov, pri geografiji, sociologiji, biologiji, kemiji itd.), ali kot medpredmetne projektne vsebine. Predvsem mentorji v programu PUM pa so jih skupaj z udeleženci uspešno oplemenitili v samostojnih učnih projektih, ki so jih izpeljali v lokalnem okolju, in tako širili zavest tudi zunaj svoje skupine.

Na spletni strani si lahko gradivo naložite v slovenskem, angleškem ali nemškem jeziku ter ga uporabite kadarkoli. Poleg spletne verzije pa na ACS lahko dobite tudi tiskan izvod (skupno imamo 200 izvodov v vsakem od navedenih jezikov).

Če vas zanima, pišite avtorici prispevka ali pokličite na T: 01 5842 587.

Natalija Žalec (natalija.zalec@acs.si), ACS

Podeljene so mednarodne Unescove nagrade za pismenost 2015

Unesco vsako leto podeljuje nagrade za pismenost vladnim agencijam in nevladnim organizacijam, ki so pomembno prispevale k izboljšanju pismenosti. Na Mednarodni dan pismenosti – 8. septembra – je generalna direktorica Unesca, Irina Bokova, v Parizu podelila nagrade letošnjim nagrajencem. To so organizacije iz Čila, z Madagaskarja, iz Mozambika, s Slovaške in Šrilanke.

Unesco podeljuje dve nagradi, imenovani *Unesco King Sejong Literacy*, in tri nagrade, imenovane *Unesco Confucius Prizes for Literacy*. Tako je skupaj podelil [pet nagrad](#), ki so jih prejeli:

- Associação Progresso – mozambiška nevladna organizacija za svoj učinkovit program Pismenosti v lokalnem jeziku – odskočna deska za enakost spolov (Literacy in Local Language, a Springboard for Gender Equality);
- Inštitut za šolstvo Šrilanka (Sri Lanka's National Institute of Education) za Program odprte šole (Open School Programme);
- Platforma društev, pristojnih za ASAMA in Post-ASAMA (Platform of Associations in Charge of ASAMA and Post-ASAMA) s programom Akcija za inkluzivno izobraževanje na Madagaskarju (Action for Inclusive Education in Madagascar);
- Šola Juan Luis Vives Valparaiso (Juan Luis Vives School of Valparaiso), nagrajena za svoj program Opismenjevanje za zapornike (Alfabetización de las personas privadas de Libertad);
- Združenje Svatobor (Association Svatobor) – društvo na Slovaškem za program Romano Barardo.

Ob tej priložnosti je Irina Bokova povedala: *"Ženske in moški po vsem svetu potrebujejo pismenost za prevzemanje popolne odgovornosti nad svojim življenjem. Prav tako je pismenost nepogrešljiva pri ozaveščanju in spodbujanju družbe k sodelovanju pri naših prizadevanjih, kako izboljšati skrb za naš planet in kako upravljati z njegovimi viri. Ta transformacija se lahko zgodi le, če najranljivejše skupine mladih in odraslih pridobijo temeljne spretnosti pismenosti, ki jih opremijo z znanjem in zaupanjem v boljše življenje in trdnjšo skupnost."* Tema letošnjih mednarodnih nagrad za pismenost je namreč Pismenosti in trajnostne družbe.

Vir: [Unesco](#)

Priredila: Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Inštitut za disleksijo odpira svoja vrata

Na Slovenski univerzi za tretje življenjsko obdobje so v letu 2015 ustanovili Inštitut za disleksijo. Namenjen je preučevanju, izobraževanju in obvladovanju učnih težav ter krepitvi talentov oseb z disleksijo. Njihov glavni cilj je prepoznavanje drugačnosti, učnih težav in odkrivanje močnih strani človeka, ki jih velja krepiti in spoštovati.

Testiranja skotopičnega sindroma in svetovanja že potekajo in so plačljiva. Inštitut je namenjen vsem starostnim skupinam. Inštitut za disleksijo deluje v prostorih Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje.

Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

EPALE

Stopimo v stik – predstavimo vaše delo

EPALE (spletna platforma za izobraževanje odraslih) postaja bogata zakladnica različnih znanj in vedenj, ki so objavljena v obliki novic, blogov, virov in dogodkov. Vedno več je tudi predstavitev organizacij ali iskalcev projektnih partnerstev, med katerimi bi radi predstavili čim več slovenskih ustanov, društev in drugih organizacij, ki delujete v izobraževanju odraslih. Stopimo v stik in predstavimo vaše delo, vaše uspešne projekte in preverjene dobre prakse!

Nekateri strokovnjaki so EPALE že prepoznali kot tisto orodje, s katerim lahko prenesejo svoje ideje in spoznanja na druge. In ne samo v Sloveniji, ampak tudi Evropi. Zelo odmeven je bil prispevek Mestne knjižnice Ljubljana (MKL) – [Razvoj zmožnosti, potrebnih za delo](#) (*Development of employability skills*). Avtorico prispevka, dr. Simono Šinko, so presenetili evropski strokovnjaki, ki so izrazili zanimanje za nadaljnje sodelovanje. Kar nekaj vsebin je prispevala tudi Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje (UTŽO), predvsem pod avtorstvom dr. Dušane Findeisen.

Omenila sem le dva primera izmed mnogih objav, ki prihajajo iz našega okolja in pomembno prispevajo k razvoju področja v Evropi. Verjamem pa, da imamo še mnogo rezerv. V prihodnjih mesecih želimo predstaviti še več uspešnih projektov, kakovostnih publikacij in virov, ki so nastali v slovenskem prostoru. Povežimo se in predstavimo tudi vaše delo. Pišite nam na epale@cmepius.si in dogovorili se bomo za nadaljnje sodelovanje.

Registrirani uporabniki imajo možnost tudi sami predlagati vsebine. Če se še niste [registrirali](#), vabljeni, da to storite in preizkusite sami, kaj vse vam EPALE nudi. V kratkem boste lahko tudi razpravljali v zaprtem krogu podobno mislečih, saj kot novost prihajajo zaprte diskusijske skupine.

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius.si), CMEPIUS

Septembrske objave na EPALE

September je bil aktiven mesec. Za vas pripravili kar nekaj novih objav. Med njimi so bili tudi prispevki drugih, ki ste nam jih poslali po elektronski pošti. Ker smo 8. septembra praznovali Mednarodni dan pismenosti, smo veliko objav – predvsem virov – namenili ravno opismenjevanju in predstavitvi programov [UŽU – Usposabljanje za življenjsko uspešnost](#). Tem smo namenili več objav. Objavili pa smo še (do 11. 9.):

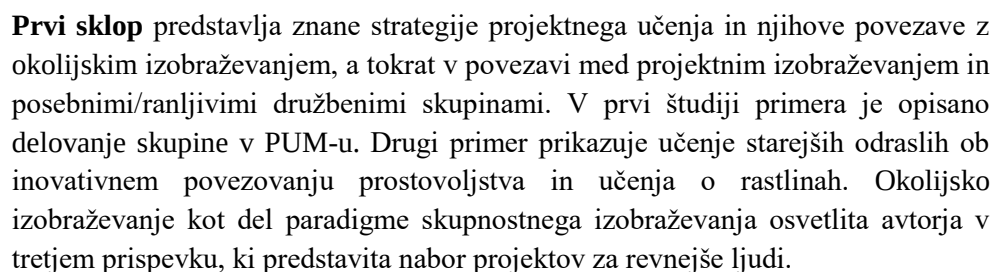
- [Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja odraslih 2014](#) (spletni dnevnik)

-
- "Brskajte, iščite in raziskujte tudi po knjižnih policah, pridobljena znanja in spretnosti pa nato koristno in uspešno uporabljajte tudi pri opismenjevanju drugih odraslih in s tem dejavno prispevajte k boljši družbi."
- Saniša Ravč, Knjižnica ACS

Ajda Turk (ajda.turk@cmepius.si), CMEPIUS

Zeleno izobraževanje odraslih na LU v Ajdovščini

LJUDSKA
UNIVERZA
AJDOVŠČINA

13

vaški skupnosti (Planina pri Ajdovščini) in razmišlja o povezovanju učenja, opolnomočenja ljudi na podeželju (zlasti žensk) in razvijanja lokalnega gospodarstva.

Tretji sklop predstavlja narativno in biografsko učenje. Z intervjujem sta predstavljeni življenjski zgodbi, ki osvetlita nenehno učenje, povezovanje strokovnega razvoja in vsakdanjega življenja. Pogovarjali smo se z biologinjo in ravnateljico osnovne šole o njenem doživljanju zelenega izobraževanja ter z biologom in filozofom, ki izpostavi pomen učenja od narave in pomen narave za človeka nasploh.

Ob analiziranju primerov dobrih praks smo ugotovili, da bi potrebovali več medsebojnega povezovanja pri razvoju novih programov, s katerimi bi spodbujali trajnostno naravnano skupnost.

Eva Mermolja (eva.mermolja@lu-ajdovscina.si), LU Ajdovščina

S hrano ta pravo gre pamet v glavo!

Na Ljudski univerzi Kočevje izvajamo projekt z akronimom [Zdravko](#), za katerega smo del sredstev pridobili iz Evropske unije in bo trajal do 30. junija 2016. V projektu sodeluje 5

osnovnih šol iz regije. Ker je zdravje neposredno povezano z zdravo prehrano in gibanjem, sta v projektu Zdravko kot glavni dve aktivnosti izpostavljeni uvajanje zdrave prehrane v šolske obroke in uvajanje 5-minutnega gibalnega odmora v osnovne šole. Kot glavni cilj projekta smo si zastavili ozaveščanje otrok, njihovih staršev, učiteljev, ravnateljev, kuhinjskega osebja in splošne javnosti o pomembnosti zdrave prehrane in o pomembnosti vsakodnevne fizične aktivnosti. V sklopu projekta pa smo vzpostavili tudi tri zelenjavne vrtove, ki jih pomagajo obdelovati učenci. Tako sledijo vrtnemu pridelku od priprave površine za zasaditev do obiranja plodov.

Hrana, ki jo uživamo, pomembno vpliva na delovanje naših možganov. Zato nas bo skozi projektne aktivnosti spremljal slogan *S hrano ta pravo gre pamet v glavo*. Uvajanje zdrave prehrane v šolske jedilnike bomo dopolnjevali z dejavnostmi, kot so srečanje subregijskega aktiva za zdravo prehrano, kuharske delavnice za kuharsko osebje in popoldanske kuharske delavnice za učence in starše. Na tehniških dnevih, ki jih bomo po šolah izvedli jeseni, pa bodo imeli učenci priložnost aktivno sodelovati pri pripravi jedi in urejanju vrta.

V sklopu projekta smo vzpostavili [spletno stran](#) in ustvarili [FB profil](#), kjer si lahko preberete več o našem projektu in sledite vsem aktivnostim.

Sonja Hribar (sonja.hribar@lu-kocevje.si), LU Kočevje

Romi skupaj z LU Kočevje do bolj zdravega načina življenja

Na LU Kočevje smo v mesecu februarju začeli projekt SORO – Sodelovanje za zdravje Romov, ki je financiran s pomočjo norveškega finančnega mehanizma. Glavni cilj projekta je izboljšati zdravstveni položaj Romov v JV regiji, kar poskušamo doseči z razvojem in testiranjem različnih preventivnih programov tako za romsko skupnost kot za strokovno javnost, ki se dnevno srečuje z Romi.

Pomembno dejavnost predstavlja tudi vzpostavitev mobilne zdravstvene službe, ki opravlja preventivne preglede v romskih naseljih. V okviru promocijske kampanje, s katero želimo Rome podrobneje ozavestiti o zdravem načinu življenja, smo med drugim uredili tudi dva zelenjavna vrtova, za katera skrbita romski družini sami.

V sklopu projekta smo skupaj s partnerji nedavno dosegli tudi prvi velik uspeh – usposobili smo 12 romskih koordinatorjev z nacionalno poklicno kvalifikacijo. Na LU Kočevje smo tako kadrovsko bogatejši za romsko koordinatorico, ki pomaga pri izvedbi tečajev zdravstvenega varstva romskih otrok, delavnic zdrave prehrane in motiviranju Romov pri udeležbi različnih športnih aktivnosti. Da bi zagotovili trajnost projektnih aktivnosti, pa bo za pripravo predlogov sistemskih sprememb na področju zdravja Romov skrbel novo ustanovljen regijski Svet.

LU Kočevje je kot nosilec projekta k izvajanju povabila sedem projektnih partnerjev: RIC Novo mesto, Občino Kočevje, Mestno občino Novo mesto, Zdravstveni dom Kočevje, Zdravstveni dom Novo mesto, Romsko društvo Romano Veseli in partnerja iz države donatorice LPP. Več informacij na [spletni](#) in [FB strani](#).

Urša Brinovec (urska.brinovec@lu-kocevje.si), LU Kočevje

Strokovni posvet Svetovanje za zaposlene za večjo vključenost v izobraževanje in usposabljanje ter razvoj kariere

[Združenje izobraževalnih in svetovalnih središč Slovenije – ZiSSS](#) je v sodelovanju z MIZŠ in ACS v prvih dneh julija organiziralo strokovni posvet z naslovom *Svetovanje za zaposlene za večjo vključenost v izobraževanje in usposabljanje ter razvoj kariere*. Na njem smo se srečali strokovnjaki, ki se ukvarjamo z vodenjem človeških virov na različnih področjih, in predstavili svoj pogled na trenutno stanje na tem področju ter na vizijo in izzive, ki nas v Sloveniji pri dejavnosti svetovanja za zaposlene in tudi širše v izobraževanju odraslih še čakajo.

Uvodna strokovna prispevka sta podali **mag. Katja Dovžak**, vodja sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih na MIZŠ, ter **mag. Tanja Vilič Klenovšek**, vodja Središča za svetovanje in vrednotenje na ACS. Na okrogli mizi in v razpravi, ki je sledila, smo sodelovali predstavniki različnih organizacij, ki se ukvarjamo s svetovanjem zaposlenim. Predstavili smo svoje izkušnje in poglede na to, kako v praksi zaznavamo želje in potrebe zaposlenih in delodajalcev po svetovanju za izobraževanje. Nadalje smo ugotavljali, kako lahko izobraževalci odraslih in drugi partnerji odgovorimo na te potrebe ter poskrbimo za motiviranje in spodbujanje tako

zaposlenih za vključevanje v izobraževalne programe kot delodajalcev za aktivnejši pristop k vključevanju zaposlenih v vseživljenjsko učenje. Pregledali pa smo tudi nekatere že uveljavljene prakse in modele svetovanja za izobraževanje.

Predstavniki tako delodajalcev kot delavcev so na okrogli mizi potrdili interes in obstoj potreb po svetovalni podpori zaposlenim. Več si preverite v [daljšem članku](#).

Več o strokovnem posvetu ter zaključkih, ki smo jih skupaj oblikovali, si lahko preberete na [spletni strani](#) Združenja izobraževalnih in svetovalnih središč Slovenije.

Franja Centrih (franja.centrih@upi.si), ZISSS

Do novih priložnosti ob svetovalni podpori – Svetovanje za odrasle 2015 Cene Štupar – CILJ

Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana (CILJ) je v šolskem letu 2014/15 uspešno kandidiral na javnem razpisu za sofinanciranje projekta Svetovanje za odrasle 2015. Dejavnosti v okviru projekta potekajo od 1. 4. do 31. 10. 2015. Svetovanje je v obliki individualnih srečanj svetovalke in udeleženca v prostorih zavoda Cene Štupar in na lokacijah partnerskih organizacij: Zavoda za oskrbo na domu in Zavoda za prestajanje kazni zapora Dob. Dve svetovalki sta se za učinkovitejše delo udeležili dveh izobraževanj v okviru ACS na temo svetovalne dejavnosti v izobraževanju odraslih ter vrednotenje in priznavanje predhodno pridobljenega znanja – koncept in postopek ter priprava elektronskega portfolija.

Prednostne ciljne skupine, ki so se vključile v svetovanje, so odrasli, ki imajo dokončano največ štiriletno srednjo šolo in so: zaposleni, stari 45 let in več; brezposelni, stari 50 let in več; migranti ter obsojenci. S svetovanjem nudimo udeležencem prilagojene in uporabne informacije ter nasvete s področja zaposlovanja, načrtovanja in razvoja kariere, izobraževanja in prekvalifikacij, druge neformalne oblike izobraževanja in usposabljanja, pridobitve različnih kvalifikacij, možnost ugotavljanja in vrednotenja predhodno pridobljenega znanja.

V prvem trimesečju izvajanja projekta smo v svetovanje vključili 106 udeležencev, za katere smo izvedli 199 svetovanj. V procesu svetovanja smo uporabili različna orodja, glede na ciljno skupino svetovancev pa so bile tudi vsebine svetovanj zelo različne. Rezultati po končanih svetovanjih so vpis v javnoveljavni izobraževalni program, vključitev v tečaj slovenskega jezika, ugotavljanje in vrednotenje predhodno pridobljenega neformalnega znanja, vključitev v postopek preverjanja in potrjevanja NPK.

Udeleženci so v procesu svetovanja ozavešili temeljne zmožnosti, ki so pomembne pri ohranjanju in uspešnem pridobivanju zaposlitve – pridobitev ustreznih znanj, veščin in sposobnosti za uspešen nastop na trgu dela. S projektom želimo tudi v prihodnje razvijati in zagotavljati kakovostno svetovanje za odrasle za vključevanje v vseživljenjsko učenje. Vse storitve svetovanja so za udeležence brezplačne. Več si preberite v [daljšem članku](#).

Branka Brič (branka.bric@cene-stupar.si), Javni zavod Cene Štupar

NE PREZRITE

Sredstva za Erasmus+ kontaktne seminarje

Del razpoložljivih sredstev vsakoletnega razpisa Erasmus+ nacionalne agencije namenijo sofinanciranju udeležbe ali organizacije tematskih oz. kontaktnih seminarjev. V okviru teh dogodkov poteka poglobljena diskusija na izbrano temo, namen pa je predvsem mreženje, izmenjava izkušenj in razvoj projektnih idej.

Nacionalna agencija (CMEPIUS) navadno rezervira določeno število mest za slovenske udeležence. Iz sredstev programa izbranim udeležencem nacionalna agencija krije potne stroške in kotizacijo.

V jesenskem času je na voljo več seminarjev za različna področja izobraževanja (poklicno izobraževanje, izobraževanje odraslih itd.). Več informacij najdete na slovenski spletni strani Erasmus+ pod razdelkom [Razpisi Erasmus+](#). Potencialne prijavitelje prosimo, da si natančno preberejo razpoložljive informacije (tematika seminarja, ciljne skupine udeležencev).

Urša Bajželj (ursa.bajzelj@cmepius.si), CMEPIUS

Gibanje je življenje in življenje je gibanje – Simbioza Giba!

Letošnji september bo zaznamovan z gibanjem, rekreacijo, športno rekreacijo in športom – prihaja Simbioza Giba, ki jo že drugo leto zapored organizira Simbioza Genesis, socialno podjetje. **Med 21. in 27. septembrom** bodo povezali vse generacije, tj. ljudi, stare od 9 mesecev do 100 + let, in odprli vrata lokacij po celotni Sloveniji.

Moto projekta utrujejo s sloganom *Gibanje je življenje in življenje je gibanje!* Življenje, ki nam ga vsiljuje sodobni čas, nas namreč vedno bolj sili v to, da se oddaljujemo od naravnih zakonitosti – našega biti. Zato bo projekt povezal različne generacije, da telesno kulturo udejanijo v celostnem kontekstu kakovostnega življenjskega sloga prebivalcev Slovenije.

Lokacije Simbioza Giba po celotni Sloveniji so znane in predstavljene na [spletni strani](#), kjer se udeleženci in udeleženke že lahko prijavite, lahko pa svojo prijavo oddate tudi na telefonski številki 030 662 828.

Nejka Golič (pr@simbioza.eu), Simbioza Genesis

Valorizacijska konferenca CMEPIUS-a s Pedrom Opeko

19. oktobra bo CMEPIUS na Brdu pri Kranju v okviru Evropskega leta za razvoj 2015 organiziral letno [valorizacijsko konferenco](#), ki bo tokrat posvečena mednarodnim izobraževalnim projektom, ki jih izvajajo slovenske izobraževalne ustanove z državami v razvoju.

Namen konference z naslovom Mednarodni izobraževalni projekti za razvoj je osvetliti, kako naše šole, nevladne organizacije, univerze in drugi sodelujejo z ustanovami držav v razvoju po celem svetu, kakšne rezultate prinašajo tovrstni projekti in kakšen učinek imajo na posameznika, organizacije, okolje in širše. Poleg izmenjave praks, znanja in izkušenj, bi želeli tovrstno sodelovanje predstaviti tudi tistim, ki vanj še niso vstopili.

Osrednji gost konference bo misijonar Pedro Opeka, ki bo udeležencem predstavil zgodbo o zmagovalstvu človečnosti – zgodbo o Akamasoi, humanitarni organizaciji, ki jo je leta 1989 ustanovil na Madagaskarju. O tem, kako pomemben je prispevek izobraževalnih ustanov k razvoju, pa bo v uvodnem nagovoru spregovorila tudi ministrica za izobraževanje, znanost in šport, dr. Maja Makovec Brenčič.

Vabilo s programom si lahko ogledate [tukaj](#). Vljudno vas prosimo, da se na konferenco prijavite prek [spletne prijave](#). Prijave bodo odprte do zapolnitve prostih mest.

Urša Bajželj (ursa.bajzelj@cmepius.si), CMEPIUS

Brezplačne delavnice ob Dnevu medgeneracijskega učenja

Pravljica bralna urica.

September bo spet v znamenju medgeneracijskega druženja ter izmenjave znanj in izkušenj. V Javnem zavodu Cene Štupar – CILJ v okviru projekta Center medgeneracijskega učenja Ljubljana **19. septembra** organiziramo različne medgeneracijske dogodke, prireditve in delavnice, namenjene izmenjavi znanj ter izkušenj med različnimi generacijami. Med njimi boste našli teme *Ročne spretnosti – servietna tehnika; Osebnostna rast – Svetovanje delovnega terapevta, komunikacija za zdrave odnose, prijaznost in sočutje do sebe; Računalništvo – V koraku z digitalno fotografijo; Bralni kotiček –*

Delavnice so brezplačne in potekajo čez cel dan, od 9. ure dalje. Potrebna je le predhodna prijava, in sicer na e-naslov ana.strnisa@cene-stupar.si ali na T: 030 640 261.

Podrobnejše informacije najdete [tukaj](#).

Mednarodni kadrovski forum 2015

Letošnji mednarodni kadrovski forum bo potekal **1. in 2. oktobra** na IEDC – Poslovni šoli Bled pod naslovom *Kako ste sami sebi coach; razvoj kadrov brez hierarhije*. Na forumu, ki ga IEDC organizira že od leta 1990, bodo prisotni udeleženci iz več kot 10 držav, predavali pa bodo štirje znani strokovnjaki, med katerimi so trije snovalci ter izvajalci ideje o coachingu samega sebe: Jonathan Gosling profesor na Univerzi v Exeterju, VB, Kentaro Ilijima, podpredsednik, Fujitsu, Japonska, ter Phil LeNir, direktor svetovalne organizacije CoachingOurselves, Kanada. Predavanje bo z demonstracijo coachinga s pomočjo glasbe obogatil dr. Ian Sutherland, predavatelj na IEDC Bled. Coaching samega sebe ter sodelavcev je najhitreje rastoči pristop pri delu s posamezniki, skupinami in timi, ki omogoča izkustveno učenje in razvoj, raziskovanje situacije, preseganje ovir, uvajanje sprememb in izboljšav ter lažje doseganje zastavljenih

ciljev – z lastnimi talenti in spretnostmi. Osrednjo temo bomo dopolnili s primeri vključevanja in razvoja najboljših talentov v podjetjih t. i. Millennials. Predstavili bomo razvoj te skupine mladih v podjetjih IBM in Delta. Forum se bo začel v četrtek, 1. oktobra, ob 16.30 in končal v petek, 2. oktobra, ob 15.00.

Tonja Blatnik (tonja.blatnik@iedc.si), IEDC Bled

Nagrada EU za kulturno dediščino Europa Nostra

[Europa Nostra](#) je objavila poziv zbiranja predlogov za izjemne dosežke na področju kulturne dediščine v Evropi. V letu 2016 bodo nagrado podelili 30 projektom znotraj štirih kategorij, med katerimi je tudi izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje (poleg kategorij konzervatorstvo, raziskave, zasluge posameznikov ali organizacij). Sedem jih bo prejelo naziv Grand Prix zmagovalec in vsak denarno nagrado 10.000 evrov, podelili pa bodo tudi nagrado po izboru javnosti. Rok za prijavo projekta je **1. oktober 2015**. Več o prijavi si preberite na [Eurydice](#).

POSVETI, KONFERENCE

SEPTEMBER

Festival van het leren (Festival učenja na Nizozemskem)

Nizozemska, od 10. do 20. septembra 2015

Te dni že poteka Festival učenja na Nizozemskem, nacionalna prireditev, katere cilj je spodbuditi ljudi, da še naprej razvijajo svoje znanje in spretnosti. Pod sloganom "Sposoben si več, kot si misliš", festival izziva ljudi, da razvijajo in uporabljajo svoje talente.

Lernfestival (Festival učenja v Švici)

Švica, 18. in 19. september 2015

Festival učenja v Švici je eden od festivalov, ki jih izvajajo v 50 državah po vsem svetu. Od leta 1996 ga koordinira Švicarska zveza za nadaljnje izobraževanje (Schweizerischer Verband für Weiterbildung – SVEB).

Kongres Upravljanje znanja v knjižnicah

Maribor, Hotel City, od 21. do 23. septembra 2015

Upravljanje znanja v knjižnicah je tema in hkrati naslov letošnjega osrednjega izobraževalnega dogodka Zveze bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS). Gre za osrednje knjižničarsko srečanje, kongres ZBDS, pod generalnim pokroviteljstvom Ministrstva za kulturo. Več informacij o dogodku najdete na [EPALE](#).

Štekaš jezike? Teden jezikov 2015

Breg, Ljubljana, od 22. do 25. septembra 2015

Knjižnica pod krošnjami, razstava gruzijske abecede, kolo sreče, jezikovna detektivka in delavnice za šole nas vabijo na ljubljanski Breg, kjer bodo z različnimi prireditvami bodo 26. septembra počastili Evropski dan jezikov. Kaj vse se bo dogajalo, si preberite na [EPALE](#).

11. Dnevi slovenski svetovalnih središč

Slovenija, od 23. do 25. septembra 2015

Tudi letošnji dnevi se bodo odvijali v krajih, kjer delujejo [središča ISIO](#). Skupaj s partnerskimi organizacijami bodo dejavnost svetovanja predstavljali na različnih javnih mestih, kjer informacije dosegajo odrasle, povabili vas bodo na različne brezplačne izobraževalne dogodke (delavnice, predstavitve). Tako bodo ljudem v lokalnem okolju predstavili, kakšne možnosti svetovanja in podpore središča ISIO nudijo, promovirali učenje in izobraževanje ter motivirali odrasle za vključevanje v formalne ali neformalne izobraževalne programe. Več informacij boste našli na [spletni strani](#).

Festival LUPA

Ljubljana, 24. september 2015, od 11.00 do 20.00

Tradicionalna predstavitev slovenskih nevladnih organizacij, ki se predstavijo širši javnosti z odra in stojnic, bo tudi letos na Prešernovem trgu v Ljubljani. Skupni cilj vseh organizacij je boljši jutri za vse ljudi. Več o festivalu si preberite [tukaj](#).

Razprava o jezikih 2015

Bruselj, 25. september 2015 med 12.15 in 14.00

Pridružite se osebju in strokovnjakom s področja jezikoslovja in spremljajte online debato v Bruslju o izzivih večjezičnosti v šolah, gospodarstvu in družbi. Konferenca bo potekala v 24 različnih jezikih, kar bo odlična priložnost, da spoznate sposobnosti simultanih tolmačev Evropske komisije. Več si preberite na [EPALE](#).

2nd International Conference on Learning Cities (Učeča se mesta, 2. mednarodna konferenca)

Mexico City, od 28. do 29. septembra 2015

Dve leti po Pekinški deklaraciji o gradnji učečih se mest in Glavnih značilnostih učečih se mest bo 2. mednarodna konferenca učečih se mest v Mexico City, Mehiki. S konferenco bodo nadgrajevali idejo 'gradnje trajnostnih učečih mest' in prispevali k uresničevanju UNESCO 2030 agende v izobraževanju. Več o konferenci in prijavi si preberite [tukaj](#).

15. Festival za tretje življenjsko obdobje

Ljubljana, od 29. septembra do 1. oktobra 2015

[Festival za tretje življenjsko obdobje](#) (F3ŽO) je že tradicionalna prireditev za starejše v Sloveniji in največja tovrstna prireditev v Evropi. Posvečena je aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami. Glavni tematski poudarek izobraževalnega programa bo *Zdravje je samo eno, ohranimo ga*. Podrobnejše informacije dobite na [EPALE](#).

OKTOBER

Znanstvena konferenca *Raziskovanje vzgoje in izobraževanja v perspektivi družbenih sprememb*

Ljubljana, 15. oktober 2015 (Hotel Slon)

Pedagoški inštitut v letu 2015 praznuje 50-letnico svojega delovanja. Ob tej pomembni obletnici organizira znanstveno konferenco z naslovom, na katero so povabili domače strokovnjake s področja raziskovanja vzgoje in izobraževanja. [Program konference](#) predvideva sedem vabljenih predavanj, zaključni pa se z okroglo mizo z naslovom *Prihodnost izobraževanja v Sloveniji in vloga raziskovalnih ustanov*.

Vir: [Novičnik PI](#)

Language Show Live

London, od 16. do 18. oktobra 2015

Prihaja največji letni dogodek v Evropi za jezikoslovce, tolmače, prevajalce, učitelje jezikov, učence in druge, ki nas jeziki še posebej zanimajo. Več o dogodku si preberite na [EPALE](#).

Študentska arena

Gospodarsko razstavišče, Ljubljana, od 20. do 22. oktobra 2015

Študentska arena je največja izobraževalno-sejemski prireditelj za mlade v Sloveniji, ki v začetku študijskega leta na enem mestu ponudi številne aktivnosti. Več o prireditvi si preberite [tukaj](#).

European Conference on Information Literacy (ECIL) (Evropska konferenca o informacijski pismenosti)

Talin, Estonija, od 22. do 23. oktobra 2015

Konferenca z naslovom Information Literacy in the Green Society (Informacijska pismenost v zeleni družbi) je letna konferenca, katere pobudnik sta oddelek za informacijsko upravljanje Univerze Hacettepe in oddelek za informacijske in komunikacijske vede Univerze v Zagrebu. Več o konferenci si lahko preberete [tukaj](#).

NOVEMBER

4th ESREA-ReNAdET biennial meeting: The role of higher education in the process of professionalisation of adult educators (4. srečanje članov mreže ESREA-ReNAdET – vloga visokošolskega izobraževanja v procesu profesionalizacije izobraževalcev odraslih)

Ciper, od 11. do 13. novembra 2015

Namen dvoletnih srečanj [ESREA-ReNAdET](#) je združiti raziskovalce, oblikovalce politike in prakse s področja izobraževalcev odraslih. Cilj konference je predstavitev in izmenjava idej o vlogi izobraževalcev odraslih v Evropi ter razprava o vprašanjih, pomembnih za njihov poklicni status in razvoj. Več o dogodku najdete [tukaj](#).

Nacionalna konferenca KEKS

Kongresni center Brdo pri Kranju, 18. in 19. november 2015

Nacionalna konferenca o krepitevi in evalvaciji kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja – KEKS je namenjena ravnateljem, strokovnim delavcem, vključenim v skupine za kakovost, učiteljem, vzgojiteljem ter drugim strokovnim delavcem vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter drugih vzgojno-izobraževalnih ustanov, izobraževalcem učiteljev, pedagoškim svetovalcem in raziskovalcem s področja vzgoje in izobraževanja. Več o konferenci najdete [tukaj](#).

9th International Conference in Researching Work and Learning – RWL9 (9. mednarodna konferenca o raziskovanju dela in učenja)

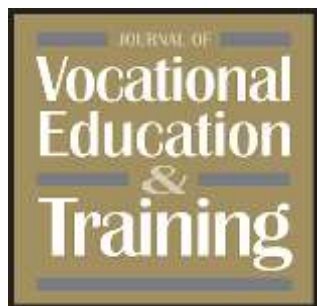
Singapur, od 9. do 12. december 2015

Tema tokratne konference o raziskovanju dela in učenja je Delo in učenje v dobi globalizacije: izzivi za 21. stoletje. Več o dogodku najdete na konferenčni [spletni strani](#).

KNJIŽNICA ACS

Tretja letošnja številka revije *Journal of Vocational Education & Training*

Izšla je nova številka revije, ki s svojimi prispevki prinaša rezultate in informacije empiričnih raziskav in analiz. Tudi tokratna izdaja prinaša številne zanimive prispevke, vredne branja. Med njimi lahko berete o programu spretnosti in zaposlovanja, oblikovanem za kanadski del Arktike; o metodah učenja in poklicnem okolju, pa tudi o tem, kako nekatere organizacije koristijo e-učenje za fleksibilnejši pristop do usposabljanja. Tokrat se v enem izmed prispevkov avtorici ukvarjata tudi s pomenom socio-kulturnega konteksta ženskih diplomantk, v nadaljevanju pa lahko beremo tudi o pedagoških modelih za oblikovanje izobraževalnih tehnologij v dualnem poklicnem sistemu.

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Izšla je nova številka revije *International Review of Education – Journal of Lifelong Learning*

Revijo, namenjeno izobraževalnim zavodom, nevladnim organizacijam in vsem posameznikom, ki jih zanima to področje, ureja Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje. V tokratni številki med številnimi drugimi zanimivimi prispevki najdemo tudi članek o temeljnih modelih, predpostavkah in kritikah o vseživljenjskem učenju – Lifelong learning: Foundational models, underlying assumptions and critiques. Več o vsebini številke si preberite na [EPALE](#).

Neja Colja (neja.colja@acs.si), ACS

Novo na naših knjižnih policah

Letos je v knjižni zbirki Varnostne študije izšla knjiga **Svet na prelomu – varnostne skupnosti** kot odgovor na kompleksno ogrožanje sveta, ki predstavlja rezultate analize novega varnostnega okolja po koncu hladne vojne v luči zagotavljanja nacionalne, mednarodne in globalne varnosti. Pri zagotavljanju varnosti v sodobnem svetu morajo sodelovati vsi državni in nedržavni akterji mednarodnih odnosov, ne glede na njihove posamezne interese. Glede na analizo v knjigi se v mednarodni skupnosti razvija vrsta varnostnih skupnosti na različnih stopnjah institucionalne uresničitve, politika in civilna družba pa s svojimi prizadevanji lahko njihovo oblikovanje na regionalni in globalni ravni ali pospešita ali zavreta.

Naše knjižne police je obogatila tudi znanstvena monografija **Zaključevanje kariere – od teorije k praksi**, ki je izšla v založbi Filozofske fakultete. Avtorji, mladi raziskovalci in študenti, so se v njej lotili zelo aktualnega strokovnega področja, ki pa je v Sloveniji žal še slabo raziskano in ji strokovna javnost namenja premalo pozornosti. Delo povzema tako teoretične koncepte kot tudi rezultate lastnih raziskav avtorjev. Razdeljeno je na tri obdobja zaključevanja kariere: obdobje zaključevanja kariere, obdobje pred zaključkom kariere in obdobje po zaključku redne zaposlitve. Monografija je zanimiva za delodajalce, zaposlene in za upokojence ter tudi za študente in raziskovalce s področja psihologije, pedagogike, socialnega dela in ekonomije.

Vabljeni v [Knjižnico ACS!](#)

Simona Kavčič (simona.kavcic@acs.si), ACS

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | V. d. izvršne urednice: Simona Kavčič (T: 01 5842 575, E: simona.kavcic@acs.si) | Odgovorna urednica: mag. Zvonka Pangerc Pahernik (T: 01 5842 567, E: zvonka.pangerc@acs.si) | Drugi člani uredniškega odbora: mag. Andrej Sotošek, direktor ACS, dr. Tanja Možina, mag. Tanja Vilič Klenovšek in mag. Margerita Zagmajster | Jezikovni pregled: Simona Kavčič | Računalniška postavitev: Simona Kavčič | Korektori: Erika Brenk, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942 | Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.